

ΕΣΤΙΑ

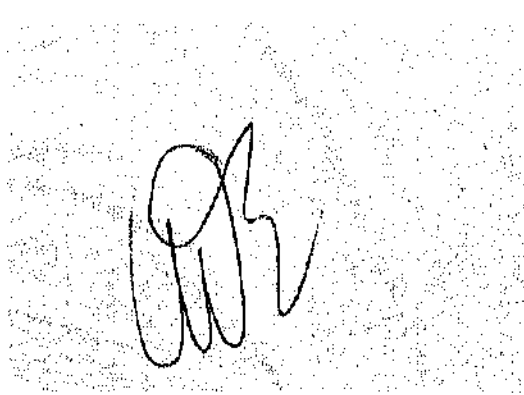
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
ΛΑΥΡΙΩΤΩΝ
ΑΥΣΩΝ ΑΡΙΘ.

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

1885

[ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 8 - ΔΕΔΕΜΕΝΟΣ ΦΡ. 8

Handwritten signature
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μητροπολιτική
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ

ΑΘΗΝΗΣ

Γ. ΚΑΣΔΟΝΗΣ, ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της 'Εστίας: 'Επί της Ασωφόρου Πανεπιστημίου, 39

1885

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ιθ'

Συνδρομή ἑτησίᾳ: Ἐν Ἑλλάδι σφ. 12, ἐν τῇ ἐλλοδαμῇ σφ. 20 — Ἀπὸ συνδρομῆς ἔργοναί: ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἕως καὶ εἰς Ἰηγουίαν — Γερμανία: Ἐπὶ τῆς ἑσπ. Πανεπιστημίου 20. 17 Φεβρουαρίου 1885

ΔΑΝΙΗΛ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ

καὶ ἡ γεωγραφία αὐτοῦ

(1791)

Συνέχεια ἴδε προηγουμ. φύλλον.

Γ'

Ἐν τῷ προηγουμένῳ κεφαλαίῳ εἶδομεν τὸν Φιλίππιδην παλαιόντα κατὰ τῶν ζητούντων νὰ διδάξῃ καὶ φωτίσῃ τὸ ἔθνος διὰ γλώσσης ἀγνώστου εἰς αὐτό, εἶδομεν αὐτὸν ὑψούντα τὴν βακτηρίαν καὶ πατάσσοντα τοὺς θεωροῦντας σοφίαν τὴν συλλογὴν τῶν λέξεων, καὶ τὰς γνώσεις τῆς γραμματικῆς καὶ τῆς ῥητορικῆς ἀποκλειστικῶς· ἀλλ' ἐν τῷ παρόντι θέλομεν ἰδεῖ αὐτὸν καθήμενον ἐν μέσῳ τῶν ἱερείων τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐπὶ τῇ θέσῃ τοῦ ἀλυσσοδέτου ἔθρους ἑρηνόοντα, καὶ ἐκδηλοῦντα δι' ἐπιφωνήσεων καὶ στεναγμῶν τὸ βαρὺ ἄλγος, ὅπερ ἐπίεζε τὴν εὐγενῆ αὐτοῦ ψυχὴν.

Ἀνὰ πᾶσαν σελίδα τοῦ ἔργου τούτου, ἀνὰ πᾶσαν περιγραφὴν τῆς πολιτικῆς ἢ τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος ἐν συνόλῳ ἢ ἐν τοῖς καθ' ἑκάστον, ἡ γραφὴ τοῦ γράφοντος καταλείπει ὀπίσθην τῆς τὸ στυγνὸν χρῶμα τῆς ὀδύνης. Ἐῦθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς γεωγραφίας, ἐν τῇ προσηρανῆσει εἰς τὸν Ποπέμκιν, ὀνομάζει τὴν Ἑλλάδα οἰατρὰν καὶ τραγῳδίαν ὑπόθεσιν, λειψάνον τῆς βεβαίας καταγίδος, παράθλιον καὶ ὀσσηρον Ἑλλάδα. Αἰσθάνεται ὁ ταῦτα ἀναγινώσκων ὅτι ὁ Φιλίππιδης καὶ ὁ Κωνσταντῆς ἀρχόμενοι τοῦ ἔργου τῶν, εὐθὺς ἐν τῇ πρώτῃ ἀναγραφῇ τοῦ ὄνομαιος τῆς ἡτυχοῦς Πατρίδος τῶν Ἑλλάδος, κατέλειπον τὸν κλάμον ὅπως ἀπομάξῃ τὰ δάκρυα, τὰ ὅποια ἀνέβλυσαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν.

Διαγράφων τὴν γεωγραφικὴν θέσιν αὐτῆς καὶ τὴν ἀρχαιότητα, τοὺς πόταμούς, τοὺς λιμένας, τὴν εὐφορίαν, τὰ προϊόντα, τὸ ἐμπορικὸν πνεῦμα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, θρηνεὶ διὰ τοὺς ἀπογόνοους τούτων, ὅς ὀνομάζει κακορριζικούς, ἐπίθετον, ὅπερ συνήθως ἐπαναλαμβάνει: Ἠδύνατο, λέγει, ν' ἀκμάζῃ καὶ σήμερον τὸ ἐμπόριον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' αἶνε νεκρῇ σχεδὸν καὶ τί » ἀκμὴ πραγματικῆς ζητεῖς εἰς ἕνα τόπον, ὅπου » ἡ θάλασσά του βράζει ἀπὸ πειρατῶν, ἢ ἔη » ρά του, εἶναι γεμάτη ἀπὸ κλέφταις ἢ κισιν- » τζήδες; »

ΤΟΜΟΣ Ιθ'. — 1885

Ἡ ἑλλειψὶς τῆς εὐνομίας καὶ τῆς ἀσφαλείας ἐξηνάγκασε, λέγει, τοὺς Ἑλληνας ν' ἀποδημῶσιν εἰς ξένας ἐπικρατείας ὅπως ἐμπορευώσιν, γινόμενοι ὑπήκοοι ξένων αὐλῶν, α καὶ ἀναστενάζουν » πάντοτε ἐνθυμούμενοι τὰ ὄμορφα καὶ εὐτυχι- » σμένα κλίματα τῆς πατρίδος τους ».

« Διὰ τὰ ἦθη τους, μὲ τί νὰ πῆ τινας δὲκ » τὰ ἦθη αὐτῶν ὅπου εἶναι ὑπόζυγοι ὑστερημένοι » ἀπὸ σχολεῖα, ἀπὸ βιβλία, ἀπὸ ἀναδροφῆ, ἀπὸ » παιδεία. Μίλλον τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸ εἰκῆτο » πνεῦμα, ὅπου ἐμψύχονε τοὺς προπάτοράς τους, » ἕνας πολυχρόνιος ζυγός, ὅπου ζῶναι ὄλα καὶ » τὰ νεκρῶναι, δὲν ἠμπόρσει νὰ τὸ σῆσῃ δὲν » προσμῆκει παρὰ ἕνα αἰσιο ἀνεμο γὰ πνεῦση, » διὰ τὰ ἀνάφη καὶ τὰ λάμψη πάλιν εἰς τὸ θέατρο τοῦ Κόσμου! »

Βαθεῖα παρατήρησις, ἐνέχουσα τὸ σπέρμα διαγνώσεως τοῦ μέλλοντος ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ συλλήψει. Πρὸ 210 ἐτῶν ὁ Θεοδόσιος Ζυγομαλάς γράφων πρὸς τὸν Κρούσιον, ἐκφέρει μόνον εὐχὴν ὑπὲρ ἀποκαταστάσεως τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἧς δὲ Θεὸς ποτε ἀρεσῆν καὶ ἐλευθερίαν τῆν τε εἰς τὸν ἀρχαίον ἀποκατάστασιν ». Ἄλλ' ὁ Φιλίππιδης δὲν ἐκφέρει εὐχὴν, διότι ἐβλεπε μακράν, ἔστω καὶ ἀμυδρῶς, καὶ ὀπισθεν ὀμίχλης, τὸ λυκαυγὲς καινοφανοῦς ἡμέρας. Ἀληθῶς δὲ τὸ ζωοποιὸν πνεῦμα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος δὲν εἶχε διασκεδάσθῃ ὑπὸ τῆς πνοῆς, ἥτις ἐρυγάδευσε τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ περίπτωτο περὶ αὐτὴν, φερόμενον τῆδε κἀκεῖσε ὡς νέφον δροσερὸν, ἐγκλείον τὴν βροχὴν, ἥτις ἐμελλε νὰ ζωογονήσῃ καὶ ποτίσῃ τὴν χέρσον καὶ αὐχμηρὰν αὐτῆς γῆν. Θὰ ἐσκίρτησε δὲ βεβαίως ὁ Φιλίππιδης, ὁ τὸν αἰσιον ἀναμένων ἄνεμον διὰ τὴν ἀναλαμπὴν, ὑπὸ χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως, ὅτε, μετὰ πολλὰ ἔτη, ἀφ' ἧς ἔγραφε τ' ἀνωτέρω, ἐπέζησε, ἤκουσε καὶ εἶδεν ὅτι μικρὰ γωνία τῆς μεγάλης Ἑλλάδος, ἧς τὰ ὄρια διέγραψεν, ἀνέκτησε τὴν ἐλευθερίαν τῆς. Καὶ δὲν γνωρίζομεν μὲν τί εἶπε τοῦτο μαθὼν, οὐδ' ἔγραψέ τι περὶ τούτου, ἀλλ' ἡμεῖς ἔχοντες ἐν τῷ νῦν ὀλόκληρον τὴν ζωντανὴν εἰκόνα τοῦ βίου του φανταζόμεθα αὐτὸν ὅποτε εἰς τὰ βάθη τῆς Βασσαραβίας, ἐν τῇ χώρῃ τῶν Γετῶν, πολίως ἤδη παρῆδιδε τῷ 1833 τὸ πνεῦμα, ὑψούντα ὑπὸ τὸ μοναχικὸν βᾶσαν τὴν

μήν της διώρυγος, και όπου πρόκειται, ως έμαθον, να κατασκευασθή σιδηρά γέφυρα χρησιμεύουσα εις την διάβασην του σιδηροδρόμου, άμαξών και πεζών, 43 μέτρα ύπερ την επιφάνειαν της θαλάσσης. Έκεί άρχεται σπουδαία όντως έργασία τη βοήθειζ σιδηροδρόμου. Άνεσκαψαν κατά μήκος 2500 μέτρων, εάν δέν άπατώμαι το άνω μέρος της διώρυγος από 47 μέτρων μέχρι 78 ύπερ την επιφάνειαν της θαλάσσης. Η έργασία αυτή, εις ην ένασχολούνται πολλοί εκατοστάς έργατών, και τινες άπομνηχαναί, πλησιάζει εις το τέρας αυτής. Κατά μέρος υπάρχουν μικρά συνοικία έργατών. Έκεί άνεπαύθην όλίγον και έπρογευμάτιστα λιτότατα έξωθεν μαγειρείου παρέχοντος έλαιας, τυρών και κρόμμυα, θαυμάζων ταύτοχρόνως την έργασίαν. Απαύστως συρμώ σιδηροδρομικοί εν 30 έως 40 άμαξών πεπληρωμένοι χωμάτων έξέρχονται εκ των έγκάτων της γής μεταφέροντες τα χωμάτα και αποθέτοντες αυτά μακράν της γραμμής, μεταβάλλοντες διάση θαλαρά εις έρήμους. Αφού καθούσασα τον στόμαχον και έθέρμανα τα πεπνηγότα μέλη παρά πυράν ευεργετικήν έπροχώρησα πάντοτε παρά την γραμμήν, ήτις σχηματίζει ήδη βάραθρον μέχρι 30 μέτρων βάθους, και έθελεπον πάσης ένθικότητας έργάτας μετά πολλού ζήλου και έν θέσει πολλάκις ουχι άκινδύνους έργαζομένους υπό την βροχήν και το ψύχος ύπερ του ήμερησίου άρτου, τον όποιον ήμείς οι άλλοι θνητοί απολαμβάνομεν μετά παντός είδους άπολαύσεων καθήμενοι άνέτως έν τοίς θερμαίς ήμών οικήμασι. Μετ' όλίγον έφθασα εις άλλην συνοικίαν έργατών πολυάνθρωπον. Έκεί υπάρχει ζυλινη γέφυρα προσωρινή διά την άμαξίτην συγκοινωνίαν μεταξύ Στερεάς και Πελοποννήσου. Καταρχόμενος έφθασα εις σημείον τι, όθεν φαίνεται ή θάλασσα του Αιγαίου, ή Σαλαμίς, ή Άλίνα, ή Στερεά άριστερόθεν και ή Πελοπόννησος δεξιόθεν, έμπροσθεν δε εις τους πόδας μου μια μικρά πόλις νέα, ή Ισθμία, και προς τα άριστερά το Κάλαμάκιον θέαμα μαγευτικόν, το όποιον έλάμπυρην άκτής ήλου διολισθήσασα διά των νεφών, τα όποια έκάλυπτον αυτόν. Παρέμεινα όλίγον εις μέρος τι άπαρημον επί της γραμμής; όπου προσεπάθουν διά του ύδατος ενεργούντος υπό ισχυράν πίεσιν να κόψωσι το σκληρόν χωμα, αλλά με δλην μου την διάθεσιν ουδέν είδον άποτέλεσμα, και μόλον ότι δέν είμαι μηχανικός, ή ίσως επειδή δέν είμαι, έθιώρησα την προσπάθειαν ταύτην μάταιαν και γελοίαν. Κατελθών εις την παιδιάδα έφθασα εις το άκρον της Ισθμίας, όπου πάλιν υπάρχει άρχή διώρυγος, διότι ή θάλασσα εισέρχεται ήδη περί τα 300 μέτρα εις την ξηράν. Έκεί είδον πολλά οικήματα άραιότατα έν είδει έπαύλειον, κόσμον έργατικόν, γυναικας και παιδιά απολαμβάνοντα τον διαρρήξαντα πλέον τα νύφη ήλιον. Ήδον έν

τη διώρυγι βυθοκόρον όμοίαν τη έν Ποσειδωνία, ήτις θα έχη, υποθέτω, την αυτήν προς έκείνην τύχην. Έφθασα εις τον σταθμόν του σιδηροδρόμου Ισθμίας, όπου είδον έναποθηρευμένην μεγάλην ποσότητα ζυλείας και γαιανθράκων. Κατελθών δε μέχρι της άκτής είδον άραιαν έπαυλιν άνήκουσαν, ως έμαθον, εις τον έπιχειρηματίαν στρατηγόν Τύρρ. Δέμβος με μετέφεραν εις την άπέναντι όχθην της διώρυγος ζητήσας, δε να πληρώσω έμαθον, ότι ή μεταβίβασις γίνεται δωρεάν, όπερ έν άρχή μ' έξέπληξε, αλλά κύριός τις μεταβίβασθείς μετ' έμού, έατός της εταιρίας, ως μοι είπε, με έπληροφόρησεν, ότι ή εταιρία εινε εκ της συμβάσεως υπόχρεως να ενεργή την μεταφοράν από της μιας εις την έτέραν όχθην δωρεάν. Εις το μέρος έκείνο εινε τα γραφεία, τα έργοστάσια, σταθμός τηλεγραφικός, σταθμός της χωροφυλακής, ξενοδοχείο και έμπορικά καταστήματα. Κατά την είσοδον της διώρυγος κατασκευάσθη, ως έν Ποσειδωνία, λιμήν μικρός διά βραχίονος εισερχομένου ώς ζυτάς 300 μέτρα εις την θάλασσαν.

Η γενική έντύπωση, ην μοι παρήγαγεν ή έκδρομή αυτή, εινε, ότι επί του Ισθμού γίνεται έργασία σπουδαία άπολύτως, σχετικώς όμως προς το μέγα έργον ουχι άρκετή. Υπολογίζω εις 1,600,000 κυβικά μέτρα το μέχρι τούδε έξαχθέν ποσόν χωμάτος, όπερ σχετικώς προς τα 9 ή 10 εκατομμύρια του όλου έργου και σχετικώς προς τον χρόνον, ο όποιος μέχρι τούδε παρήλθεν, εινε βεβαίως έλάχιστα, και νομίζω, ότι εάν δέν δοθή ώθησίς τις εις την έργασίαν, θα εινε καιρός να σκεφθώσιν οι μέτοχοι περι του μέλλοντος της έπιχειρήσεως.

Έκ της πόλεως Ισθμίας διά βορβόρου άχαινοūs μετέβην εις το τέταρτον περίπου της ώρας άπέγον Καλαμάκιον, έξ ου την έπιούσαν έπιβίβασθεις του άτμοπλοίου άφίχθην εις Παιραιά άνευ τινός συμβεβηκότος, και εκείθεν εις Άθήνας έλαφρός το βαλάντιον, βεβαρημένος όμως από καταρροήν πρώτης τάξεως, ην αποδίδω εις την βροχράν της προτερίας περιήγησιν.

Γ. Η.

Κατά την ενεργηθείσαν τη 31 Δεκεμβρίου 1883 άπογραφήν, ο πληθυσμός του βουσιλείου της Ιταλίας άνήρχετο εις 29,000,625 κατοίκων, ύπερτερών κατά 277,256 τον πληθυσμόν της άπογραφής του 1882. Μέχρι της 1' Ιανουαρίου 1884 ο πληθυσμός των κυριωτέρων Ιταλικών έπαρχιών ήτο τοιοϋτος: του Πεδαμοντίου 3,115,285, της Λομβαρδίας 3,749,169, της Βενετίας 2,873,700, της Ροσσίνης 2,246,499, της Ρώμης 916,652, της Νεαπόλεως 7,744,589, της Σικελίας 3,005,983 κατοίκων.

ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΑ
ΣΤΙΓΜΙΑΙΑΣ ΟΡΓΗΣ

αίτηγμα

Α

Οι ύπηρέται του κυρίου και της κυρίας Έσκουδιε κατά την εκ του θεάτρου έπάνοδον αυτών παρετήρησαν μετ' εκπλήξεως ότι ο κύριος και ή κυρία δέν είχαν έπιστρέψει. Συνήθως, όταν ο κύριος και ή κυρία γευματίζον εκτός της οικίας έπίστρεφον περι την ένδεκάτην ώραν. Η θαλαμηπόλος περιέμεινε. Κατά την τρίτην ώραν μετά το μεσονύκτιον ο κύριος έπίστρεψε μόνος. Η θαλαμηπόλος έκπληκτος ήρώτησε, πού ήτο ή κυρία.

— Η κυρία δέν θα έπιστρέψη. Έμπορείς να κοιμηθής.

Την έπιούσαν οι ύπηρέται ήγήρθησαν ένωρίς διά να έχωσι καιρόν να άδολεσχήσασιν επί του περιστατικού τούτου. Ήρχισαν διηγούμενοι τα διατρέξαντα την προτεραίαν ή θαλαμηπόλος, ήτις έγίνωσκεν ένα δραματικόν συγγραφέα, είχε λάθει παρ' αυτού έν θεωρείον διά την Κομφιδίαν γινώσκουσα δε ότι οι κύριοι της γευματίζον εκτός της οικίας; έξήτησε παρ' της κυρίας την άδειαν να έξέλθη μετά της μαγειρίσσης. Ο κύριος, όστις ήτο παρών, είπεν ότι δέν θα έλαμβανεν άνάγκην του θαλαμηπόλου, και ότι έμπορούσαν να συμπαραλάβωσι και αυτόν. Πάντες οι ύπηρέται είχαν άναχωρήσει κατά την έβδομήν ώραν, άφήσαντες την κυρίαν ένδεδυμένην, έτοιμήν να έξέλθη, και τον κύριον τελειώνοντα μιαν έπιστολήν. Δέν μετέβησαν να ζητήσασιν άμαξάν ή πλατεία εύρίσκετο πλησίον και οι άρβμοι ήσαν στεγνοί. Απ' εκείνης της στιγμής ουδέν πλέον έγίνωσκον. Τι άρα συνέβη;

Ο κύριος και ή κυρία Έσκουδιε είχαν συζυγικήν πρ' άλλός έτους. Ήσαν εύποροι άφού κάτ' άνω μικρόν μέγαρον φιλοκάλως ήντροπισμένον, άλλως δέ ήτο προφανές ότι δέν ύπήρχεν έλλειψις χρημάτων, οι προμηθευται δέν είχαν άνάγκην να παρουσιάσωσι δια τους λογαριασμούς αυτών, κατά δε τάς έν τη τραπέζη συνδιαλέξεις ουδεις έγίνετο λόγος περι χρηματικών ζητημάτων.

Άλλ' ο αιμαχός βίος ήτο ένίοτε θεαλλώδης. Ο κύριος ήτο πρόξος, σιωπηλός και ισχυρογνώμων ουδέποτε παρεφέρετο, άλλ' όταν άπαξ τω έπήρχετο κατά νουν να μη θελήση τι ήτο άδύνατον να μεταπεισθή. Οι ύπηρέται δέν τήν ήγάπων, διότι ήτο ψυχρός. Η κυρία φυσικώς ήτο χαρκτηήρος όλος άντιθέτου είχε πολλήν ιδιοτροπία, ών την ικανοποιήσιν έπεδίωκεν έπιμόνως έκταμα σκηνας, εκραύγαζεν, έθροβύθει, επί τέλους δε πάντοτε πρώτην έμειδιε και ήσπάζετο τον

σύζυγον της. Ήτο ζηλότυπος, δέν ήγάπα να έξέρχεται ο σύζυγος αυτής μόνος, ιδίως τάς έσπείρας, και θα έπέθυμει, άν ήδύνατο, να άναγινώσκη πάσας τάς έπιστολάς τάς όποιας έκείνος έλάμβανεν, άλλ' ο σύζυγος υπερέσπιζεν έπιμόνως την άνεξαρτησίαν. αυτού, δέν ήθελε να λέγη πόθεν ήρχετο και διετίνατο ότι ήτο κύριος της άλληλογραφίας του. Ένι λόγω οι δύο σύζυγοι κατά το φαινόμενον έλατρεύοντο, άλλ' ο συζυγικός βίος δέν ήτο άμιγής δυσκολιών.

Έδέχοντο όλίγους, ως επί το πολύ συγγενείς ή φίλους του κυρίου. Ένίοτε έγίνετο λόγος περι συγγενών της κυρίας, άλλ' ουτοι ουδέποτε ήρχοντο.

Οι ύπηρέται, άφού έσχολλήσαν όλα τα περιστατικά ταύτα, ουδένα εύρον λόγον δυνάμενον να έξηγήση την αίτίαν, δι' ην ή κυρία είχε κοιμηθή εκτός της οικίας. Ο θαλαμηπόλος, άνοπομονών, ήρώτησε τον κύριον άν έπρεπε να παραθέση το πινάκιον της κυρίας και τότε αυτή θα έπίστρεφεν. Άλλά τω έδόθη άπάντησις.

— Έξ ακολούθησε να κάμνης, διτι κάμνεις πάντοτε, και άφησέ με ήσυχον.

Παρέστη το πινάκιον της κυρίας διά το πρόγευμα, είτα διά το γεύμα. Από της έπιούσης δέν παρετάθη πλέον.

Ο κύριος ήτο σκυθρωπός και σιωπηλός άπουσίαζεν δλοκλήρους ήμέρας. Δύο ή τρεις εκ των έπισκεπτομένων συνήθως αυτόν ήδυνήθησαν να τον εύρωσιν έν τη οικία, αλλά δέν κατώρθωσαν να μάθωσι τι είπε προς αυτούς. Το μυστήριον καθίστατο άφορητον.

Η θαλαμηπόλος έσέπθη να έρωτήση την συνάδελφον αυτής εις την οικίαν όπου ο κύριος και ή κυρία Έσκουδιε έμελλον να γευματίσωσι την ήμέραν του συμβεβηκότος, έπληροφορήθη δε παρ' αυτής ότι πούς έπεριμενον μέχρι της όγδότης ώρας, και ότι δέν είδον αυτούς. Ίσως είχαν γράψει, άλλ' κατ' εκείνην την έσπείραν δέν έλήφθη καμμία έπιστολή. Η άπουσία της κυρίας καθίστατο επί μάλλον και μάλλον άνεξήγητος. Θα συνέβη τι έκτακτον άμέσως μετά την άναχώρησιν των ύπηρετών, όπως ο κύριος και ή κυρία Έσκουδιε παραβώσιν ούτω την ύπόχρεσιν αυτών. Και πού είχαν γευματίσει; Όχι βεβαίως εις την οικίαν, άν, άφού έμειναν μόνοι, άπεράσιζον να μη έξέλθωσι και να γευματίσωσι, θα μετεκίνουν τα έν τω όψοφυλακίω, άλλ' ουδέν έν αυτώ είχε μετακινήθη. Έκτός τούτου ή κυρία ουτε άποσκευάς είχε παραλάβει μεθ' έαυτής, ουτε κιβώτιον, ουτε έν καν σακιδιον διά τα χρειώδη της νυκτός. Ήχεν άναχωρήσει μετά νυκτερινού καλλωπισμού και δέν είχαν επανέλθει.

Η ιστορία διεδόθη ταχέως εις την συνοικίαν. Ένδιέφερον άμέσως τους προμηθευτάς της οικίας, γνωρίζοντας τον κύριον και την κυρίαν Έσκουδιε

οὔτοι ἔλεγον ὅτι ἡ κυρία ἦτο χαριστάτη, καὶ ὅτι δὲν θὰ ἦτο εὐτυχής. Ὀμίλησαν περὶ τοῦτου πρὸς τοὺς γνωρίμους αὐτῶν, ἢ δ' ὑπόθεσις διεσαλπύθη. Ὁ λαὸς ἀγαπᾷ τὰ μυστηριώδη πράγματα, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ τῷ εἰπωσὶν ἐπὶ τέλους τὸ μυστικόν· συγκρατεῖται νὰ καταστῆλη τὴν περιέργειαν αὐτοῦ κατὰ τὰς πράξεις ἐνὸς δράματος, γνωρίζει ὅμως ὅτι ἡ περιέργεια αὕτη θὰ ἰκανοποιηθῆ κατὰ τὴν πέμπτην πρᾶξιν. Θέλει νὰ μάθῃ τὴν τελευταίαν λέξιν τοῦ μυστηρίου.

Ἦρχισαν λοιπὸν ἐξετάζοντες τί ἀπέγινεν ἡ κυρία Ἐσκουδιέ· κατετρέβοντο εἰς εἰκάσις περὶ τῶν διατρεφάντων κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξαφανίσεως, μεταξὺ τῆς ἐβδόμης ἑσπερινῆς ὥρας καὶ τῆς τρίτης ὥρας τῆς πρωίας. Παρατήρησαν τὸ πρόσωπον τοῦ κυρίου Ἐσκουδιέ ὅταν ἐξήρχετο τῆς οἰκίας ἢ ἐπανήρχετο εἰς αὐτήν, καὶ εὖρον αὐτὸν λίαν σκεπτικόν. Ἐσηματίστησαν ὄμιλοι πρὸ τοῦ μεγάρου συνεζήτουν τὰς πιθανὰς περιστάσεις τοῦ οικογενειακοῦ τοῦτου δράματος· ἀστέιοι ἐπενόησαν ἐλόκληρον ἱστορίαν, τὴν ὁποίαν διηγούντο πρὸς τοὺς διαβάτας· ἠναγκάσθησαν δὲ οἱ χωροφυλάκες νὰ μεσολαβήσωσιν ὅπως ἀνοίξωσι τὴν κυκλοφορίαν εἰς τὸ πλῆθος.

Οἱ σοδαροὶ τῆς συνοικίας, οικογενειάρχαι ἀπειδοκίμαζον μὲν τὰς συναθροίσεις ταύτας, ἐφρόνου ὅμως ὅτι ἡ δικαιοσύνη ὤφειλε ν' ἀναμειχθῆ εἰς τὴν ὑπόθεσιν δὲν παρδέχοντο ὅτι εἰς ἐξηυγενισμένην χώραν δύναται τις νὰ ἐξαφανίσῃ τὴν σύζυγον τοῦ χωρὸς πρὸς οὐδένα νὰ δώσῃ λόγον. Οἱ πλούσιοι ἔχουσι σχέσις μετὰ τῆς ἀστυνομίας καὶ οὐδόλωσ αὕτη ἀνησυχεῖ αὐτοὺς εἰς περιπτώσεις, καὶ ἂς ὁ πτωχὸς θὰ συναλαμβάνετο ἀμέσως.

Ἀφ' ἑτέρου, ἠπόρουσαν δικαίᾳ δὲν ἐράνη εἰσέτι ἡ οικογένεια τῆς κυρίας. Δύναται τις νὰ ἦνε δυσήρεστημένος μετὰ τῶν τέκνων αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀποχρῶν λόγος· ἀφίση νὰ τὰ φονεύσῃσιν χωρὶς οὐδὲν νὰ εἰπῇ. Ἴσως οἱ γονεῖς τῆς κυρίας Ἐσκουδιέ ἠγνόνουν τὰ διατρέξαντα. Ὁπότε νὰ εὐρεθῆ τις διὰ νὰ τοὺς εἰδοποιήσῃ ἐξ οἴκου.

Καὶ οἱ ὄμιλοι ἀνεσηματίζοντο περὶ τὴν οἰκίαν, λαμβάνοντες στάσιν περιέργειας καὶ ἀπειλή· δὲν ἐλάμβανον πλέον ὑπ' ὄψιν τὰς προσκλήσεις τῶν χωροφυλάκων, ἐπειδὴ δὲ ἡ τάξις ἤρχετο διακινδυνεύουσα εἰς τὴν ἑδῶν ἡμέραν τινὰ δὲ ὑπάστυνός τις ἐπαρουσιάσθη παρὰ τῷ κ. Ἐσκουδιέ.

— Κύριε, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ὑπάλληλος οὗτος, γίνεταί ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν περὶ τῆς οἰκίας ὑμῶν δυσάρεστος θόρυβος, τοῦ ὁποίου δὲν ἔνωσά καλῶς τὴν αἰτίαν. Ἐν πρώτοις ἀπέστειλα χωροφυλάκας νὰ διαλύσωσι τὰς συναθροίσεις, ἀλλ' αὐταὶ ἀνασηματίζονται ἐφ' ὅσον διαλύουσιν αὐτάς, καὶ ἠναγκάσθη νὰ συλλέξω πληροφορίας περὶ τοῦ προκαλούντος αὐτάς αἰτίου. Κυκλοφοροῦσι παράδοχοι φήμαι, εἰς ἃς οὐδεμίαν δύναμαι ν' ἀπο-

δώσω πίστιν· ἀλλ' ἐπεθύμουν νὰ ἡδυνάμην ν' ἀπαντήσω εἰς αὐτάς, χάριν καὶ τοῦ ἰδικοῦ σας συμφέροντος καὶ τῆς δημοσίας τάξεως, καὶ ἤλθον νὰ ζητήσω παρ' ὑμῶν ἐξηγήσεις τινάς, διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ ἐνεργήσω ἐν γνώσει τῶν διατρέχόντων.

Ὁ ὑπάστυνός τις συνεπλήρωσε τὴν φράσιν αὐτοῦ μετὰ τινος δυσκολίας· περιέμενε νὰ τὸν διακόψωσιν ἀπὸ τῶν πρώτων λέξεων, καὶ δὲν εἶχε παρὰσκευάσει τὸν λόγον του. Ἀλλ' εὕρισκετο ἐνώπιον ἀνθρώπου ἀπαθούς, ὅστις ἤκουσεν αὐτὸν μέχρι τέλους, χωρὶς ν' ἀνοίξῃ τὰ χεῖλη καὶ παρατηρῶν αὐτὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὅταν ὁ ὑπάστυνός τις εἰσήγγενε, ὁ κ. Ἐσκουδιέ τῷ ἀπεκρίθη·

— Πικρετήρησα πράγματι, κύριε ὑπάστυνός τις, συναθροίσεις πρὸ τῆς θύρας μου· ἀγνοῶ τί τὸ προκαλοῦν αὐτάς. Μέχρι τοῦδε οὐδεμίαν ὑπέστην ζημίαν, οὐδὲ κινῶ ἀγωγὴν. Ἄν τοῦτο παρενοχλή τὴν κυκλοφορίαν ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ἂν ἐκ τοῦτου προέρχεται οἰαδήποτε διατάραξις τῆς ἡσυχίας τῆς συνοικίας, εἰς ὑμᾶς ἀποκείται ἀναμφιβόλως νὰ λάβητε τὰ κατάλληλα μέτρα· νὰ παύσῃ ἡ τοιαύτη τῶν πραγμάτων κατάστασις. Τὸ ἐπ' ἐμοί, μεγάλας θὰ εὐχαριστηθῶ μὴ διερχόμενος πλέον διὰ τοσοῦτου πλήθους ὁσάκις θέλω νὰ εἰσελθῶ ἢ νὰ ἐξέλθω.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ κ. Ἐσκουδιέ, συνεστάλη καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντροῦ αὐτοῦ ὡς ἄνθρωπος παύσας νὰ δμιλή.

— Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς παρατηρήσω, κύριε, ἐπὶ ἐλάθειν ὁ ὑπάστυνός τις ἰάν εὐγενούς, ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ παραταθῇ ἡ τοιαύτη κατάσταση. Αἱ ἐξ αἰτίας ὑμῶν προσκαλούμεναι συναθροίσεις δὲν προσέλαβον ἐπὶ χαρακτηριστὰ ἀνησυχαστικόν εἶνε περιορισμέναι καὶ τοπικαί· ἀλλ' ἂν δὲν διαλυθῶσι ταχέως, ἢ συγκινήσις δυνατόν νὰ διαδοθῇ εἰς τὰς παρακειμένας συνοικίας, καὶ ἢν δ' ἡμέραν πληροφορηθῶσιν ὅτι ὑπάρχει ἐν ταῦθα ἐναρξίς· δύναται εἶναι, θὰ ἐχῆτε ὄλους τοὺς Παρίσιους ὑπὸ τὴν παράδοχόν σας.

— Τῆ ἀληθείᾳ, θὰ λυπηθῶ, κύριε ὑπάστυνός τις, ἂν τοῦτο προξενήσῃ πρὸς τὴν κυβερνήσιν τὴν ἐλάχιστην δυσχέρειαν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀποβλέπει ἐμὲ. Ἄν γένωσι ταραχαὶ ἐν τῇ ἐδῶ, ἔχετε εἰς τὴν διάθεσίν σας ὅπως τὰς προλάβητε ἢ τὰς καταστείλητε ὡς χωροφυλάκων· ἂν αὐταὶ δὲν ἀρκῶσι, δύνασθε νὰ προσκαλέσητε παζικόν· ἂν δὲ τὸ κίνημα λάβῃ ἐπικινδύνους διαστάσεις, εἴμπορεῖ νὰ γείνη χρήσις τοῦ τηλεβόλου. Ἀλλὰ δὲν ἐννοῶ τίνας ἐνέκειν κατὰ τὴν παρούσαν περίστασιν ἀπευθύνεσθε πρὸς ἐμὲ. Τί θέλετε νὰ πράξω ἐγώ;

— Ἀποῦ μ' ἐρωτᾶτε, κύριε, θὰ σᾶς τὸ εἶπω τὴν συγκινήσιν τοῦ πλήθους, τοῦ ὁποίου καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ παρετηρήσατε τὴν ἀσυνήθη παρουσί-

αν εἰς ἑδῶν συνήθως ἦσυχον, προκαλεῖ ἢ ἐξαφανίσις τῆς κυρίας Ἐσκουδιέ. Ἀγνοῶ τί τὸ προκαλέσαν τὴν κυκλοφοροῦσαν φήμην, ἀλλὰ διηγούμαι, ὅτι ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν ἡ κυρία Ἐσκουδιέ δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῆς· προβαίνουσι μάλιστα, μέχρι τοῦ νὰ σᾶς κατηγορῶσιν ἐπὶ ἐγκλήματι. Δὲν ἀμφισβῆλω ὅτι αἱ φήμαι αὐταὶ εἶνε ὅλως ἀπίθανοι. Ἀλλ' ἂν εὐχερεστήσθε νὰ μοι δώσητε ἐξηγήσεις τινὰς περὶ τῆς ἀπουσίας τῆς συζύγου σας, θὰ ἡδυνάμην νὰ διαψεύσω τὰς διατρεχούσας φήμας, νὰ καθήσυχασω τὴν δημοσίαν γνώμην, καὶ νὰ καταπράνωω δυσάρεστον ταρχήν.

Ὁ κ. Ἐσκουδιέ ἠγέρθη, καὶ διὰ φωνῆς βραχείας ἐπεράτωσε τὴν ἐπίσκεψιν, εἰπὼν τὰ ἐξῆς·

— Κύριε ὑπάστυνός τις, δὲν ἔχω νὰ σᾶς δώσω ἐξηγήσεις διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς κυρίας Ἐσκουδιέ. Ἡ μὴ παρουσία τῆς συζύγου μου ἐν ταῦθα δὲν ἀποτελεῖ καμμίαν παράβασιν τῶν νόμων καὶ τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων· ἂν δὲ με κατηγορῶσι δι' ἐγκλήμα, εἰς τὴν δικαστικὴν ἀρχὴν ἀποκείται νὰ συλλέξῃ τὰς περὶ τοῦτου ἀποδείξεις.

Ὁ ὑπάστυνός τις μετὰ τοῦτο ὤφειλε ν' ἀποσυρθῆ· οὐδεμίαν ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτοῦ ἔλαβε πληροφορίαν δυναμένην νὰ ἰκανοποιήσῃ τὴν κοινὴν περιέργειαν· ἀλλ' ὅπως ἀπαλλαγῆ τῆς εὐθύνης, συνέταξε λεπτομερῆ ἐκθέσιν περὶ τῶν λεγομένων ἐν τῇ συνοικίᾳ, περὶ τῆς συνεντεύξεως ἣν ἔλαβε μετὰ τοῦ κ. Ἐσκουδιέ, καὶ περὶ τῆς διατάξεως τῶν μερῶν· οὗτος ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος δικαστικὸς φάκελλος.

Ὁ τύπος δὲν ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἐπὶ πολὺ ἀδιάφορος εἰς τὸν διατρέχοντα. Ἦδῃ οἱ διευθυνταὶ ἐφημερίδων τινῶν εἶχον λάβει παρὰ τῶν συνδράμητων αὐτῶν ἐπιστολάς, διὰ τῶν ὁποίων παρεπονούντο, ὅτι ἐν τῇ ἐφημερίδι αὐτῶν δὲν ἐγένετο καθόλου μεγαλὸν περὶ συμβάντων καὶ ἐγκλημάτων γενομένων κατὰ τὴν συνοικίαν Μονσαῦ· ὡσὰν ὅλη ἡ δημοσιογραφία νὰ ἦτο προωρισμένη διὰ τὰς κεντρικὰς συνοικίας καὶ διὰ τινὰ προνομίον· ἀπὸ τῆς ἀλλοῦ μέρους τῆς πόλεως νὰ μὴ εἶχον δικαίωμα νὰ προσφέρωνται πρὸς αὐτὰ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Ἀλλ' ἅμα ἡ ὑπόθεσις ἐγένετο ἀντικείμενον ἀστυνομικῆς ἐκθέσεως, αἱ ἐφημερίδες ἤρχισαν ἀναφέρειν περὶ αὐτῆς, τὸ πρῶτον δι' ὑπαεικυμῶν ὅτι νὰ περιορίζοντο γράφουσαι, ὅτι ἡ πλουσιωτέρα τῶν νέων συνοικιῶν κατείχετο ὑπὸ ζωηρᾶς συγκινήσεως συνέπειά τῆς αἰφνιδίας καὶ ἀνεξηγήτου ἐξαφανίσεως νεᾶς γυναίκος, ἀνηκούσας εἰς τὴν καλλιτέραν καινιαίαν, ἀλλ' ὅτι δὲν ἐπεθύμουν νὰ γείνωσι προάφως ἢ ὡς σοβαρῶν κατηγοριῶν ἀθεοῦτως διατυπωμένων. Τὴν ἐπιούσαν μίαν ἐφημερίδα, τολμηροτέρα ἢ ἔχουσα μεγαλειότητα ἀνάγκην χρημάτων, ἐδημοσίευσεν ἀρχικὰ στοιχεῖα καὶ ἐλόκληρον τὸ ὄνομα τῆς ὁδοῦ, ἐπὶ τῇ αἰσχρο-

κερδεῖ ἐλπίδι, ὅτι ἡ οικογένεια θὰ ἤρχετο ἴσως νὰ τὴν παρακαλέσῃ ἐν μὴ γράφῃ πλείωτερα. Τὰς λεπτομερεστέραις δὲ πληροφορίας ἐδημοσίευσεν ἡ Μικρὴ Ἐφημερίς, εἰς τῶν συντακτῶν τῆς ἑποικίας ἦτο σχετικὸς τοῦ δραματικοῦ συγγραφέως τοῦ ὄντος τὸ θεωρεῖν πρὸς τὴν θαλαμηπόλον οὗτος ἠδυνήθη διὰ τοῦ τρόπου τοῦτου νὰ σχετισθῆ μετ' αὐτῆς, χάρις δὲ εἰς τὰς πληροφορίες, ἃς ἡ κολακευθεῖσα θαλαμηπόλος τῷ ἔδωκεν, ἠδυνήθη ν' ἀναγγεῖλῃ πρὸς τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ, ὅτι ἡ νεὰ γυνὴ ἐκκαλεῖτο Λεονώρα, ὁ δὲ σύζυγος αὐτῆς Γουσταῦος, περιέγραψε τὰ ἐπιπλά καὶ ἔδωκε πληροφορίας τινὰς περὶ τῶν ἐξῆς τῆς οἰκίας.

Οἱ γονεῖς τῆς κυρίας Ἐσκουδιέ ἀνέγνωσαν τυχαίως τὴν ἐφημερίδα ταύτην, ὁ δὲ πατήρ, ὁ κ. Σαρμπιὼν, σπεύσας εἰς τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀποτόμως·

- Τί ἔκαμες τὴν θυγατέρα μου;
- Δὲν τὴν ἔκαμα τίποτε, κύριε.
- Ποῦ εἶνε;
- Δὲν ἤξευρω.
- Τότε, δὲν θέλεις νὰ εἶπῃς τίποτε;
- Ὅχι, κύριε.

Ὁ κ. Σαρμπιὼν ἐνόησε παραυτὰ ὅτι θὰ ἔλαβε τὸν καιρὸν τοῦ ἐπιμένειν· ἠρώτησε τοὺς ὑπηρετάς, ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν ὑπάστυνόν τινα, ἀφοῦ δὲ συνέλαξεν ὅλας τὰς δυνατάς ἐνδείξεις, μετέβη παρὰ τῷ διευθυντῇ τῆς ἀστυνομίας.

Οὗτος τῷ ἐξήγγειλε ἡσυχῶς, ὅτι καθ' ἐξῆς τὴν γυναίκα ἐξαφανίονται ἐκ τοῦ συζυγικοῦ οἴκου εἶνε μάλιστα τὴν ευγενεῖαν νὰ τῷ καταποιήσῃ στατιστικὴν, συγχαθεῖσαν μετὰ μεγάλης προσοχῆς ὑπὸ τινος γραμματέως τῆς ἀστυνομίας, ἐξ ἧς προέκυπτεν ὅτι ὁ μέσος ὄρος τῶν ἐξαφανίσεων κατ' ἔτος διὰ τὰς ἀπὸ εἰκοσίν ἐνὸς μέχρι τριᾶκοντα καὶ πέντε ἐτῶν γυναίκας ἦτο πολὺ ὑπερτέρας διὰ τὰς νεωτέρας ἢ τὰς πρεσβυτέρας.

Ὁ πατήρ περιλυπὸς διεμαρτυρήθη κατὰ τῆς ὑποθέσεως, ἣν ὑπὴρξιστο, ἢ καινοποιήσιν αὐτῆς ἠγγυᾶτο περὶ τῆς θυγατρὸς του· ἄλλως δέ, καὶ ἐπὶ τῇ ὑπόθεσι ὅτι ἐγκατέλειπεν οὐκ οὐκ τὸν σύζυγον τῆς, θ' ἀνήγγελλε τὴν πρόθεσιν αὐτῆς ἢ θὰ ἐξῆγει τὴν φυγὴν τῆς· ὁ δὲ παρελάμβανε τὰς ἀποσκευὰς τῆς, ἰδίως δ' ὁ σύζυγος δὲν ἠδ' ἀπεδέχετο τὴν ἀναχώρησιν ταύτην μετὰ τῶν ἀπιστευτοῦ ἐγκαρτερήσεως. Ἀλλ' ὁ διευθυντῆς τῆς Ἀστυνομίας προέβαλε τὸ ἐπόμενον δίλημμα.— Ἡ ἡ κυρία θυγατέρα σας ἀνεχώρησεν ἐκουσίως, καὶ τότε θὰ σᾶς διευθύνω πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς δημοτικῆς ἀστυνομίας, ὅστις θὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσίν σας ὑπαλλήλους ἐξωκειμένους πρὸς τὰς τοιαύτας ἀναζητήσεις. Ὅσα δαπανήσετε οὕτω, χιλιόφραγα τινὰ χαρτονομίσματα, ἀλλ' ἀμφισβῆλω περὶ τῆς ἐπιτυχίας ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως πάσης ἐνδείξεως. Ἡ ὑπάρχει κακούργημα, ὡς φαίνεται πιστευόν-

τες, αλλά δεν έχω επαρκή στοιχεία δια να δια-
τάξω αυθόρμητως την έρευναν αυτού. εμπορείτε
 όμως ν' αποταθήτε προς τόν εισαγγελέα, όστις,
 επί τη καταγγελία θά θέσει εις κίνησιν τόν μη-
χανισμόν τής δικαιοσύνης.

Τούτο ήτο πολύ σοβαρόν, άλλ' ο δυστυχής
πατήρ, αφού συνεσκέφθη περί του πρακτέου μετά
 τής σύζυγου του και τίνων φίλων, αφού απέστει-
λε παρά τω κ. Έσκουδιέ τον συμβολαιογράφον
 τής οικογενείας, όστις και όυτος ουδέμιν καταρ-
θωσε να λάβη πληροφορίαν, απέφασκε να κατά-
φυγή εις την δικαιοσύνην.

(Ήρεται συνέχεια.) (Μετάφρασις.)

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΚΑΛΟΝΗΣ

[Έκ τών του Ίταλου Paolo Mantegazza.]

Συνέχεια. Ήε σελίδα 127.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ο Guyon εις τι βιβλίον επιγραφόμενον Κά-
τοπτρον της καλλονής (Miroir de beauté)
 έγραψεν εις παλαιάν γαλλικην γλώσσαν, ότι αι
 τριχες της κεφαλής δια να ήνε ωραιαι πρέπει να
 έχωσι τας εξής ιδιότητας:

Sur le devant principalement, doi-
vent estre créspéux et frisez, de médiocre
 longueur aux hommes, et aux filles et
 femmes, longs, copieux, de couleur blonde
 comme l'or, ondés et reluisans.

« Αι τριχες της κεφαλής εις τα έμπροσθεν
 κυρίως πρέπει να ήνε ούλαι και βοστρυχιζούσαι,
 εις μιν τούς άνδρας μετρίως μακραί, εις δε τας
 κόρας και τας γυναίκας μακραί, έρθονοί, χρυ-
 μάτος ξανθοῦ ως τόν χρυσόν, κυματωειδεις και
 στίβουσαι. » (Cours de médecine, εν ώ πε-
 ριέχεται και η πραγματεία Miroir de beau-
 té et santé corporelle, par L. Guyon,
 1664.)

Ομολογώ, ότι δεν είμαι τόσο απαιτητικός.
 Ο Απόλλων όστις προκείμενου περί καλλονής
 ήτο καλός κριτής, προτίμησεν τόν Νάρκισσον με-
 την ξανθήν κόμην. Τής Κίρκης η κόμη είχε τή
 χρώμα του ήλιου. Και ο Έρωσ ειχε τας τρίχας
 ξανθάς. Τό επ' έμοι δικαίω τόν Απόλλωνα,
 λάτρευόντα την Κίρκην και τόν Έρωτα, αλλά
 συμφώνω και προς τόν Οράτιον υμνούοντα τόν
 Δίκην με τας μελανάς τρίχας, και προς τόν
 Απολλήτιον εγκωμιάζοντα της ωραίας Φωτίδος
 τούς ως τόν Έβανόν μελανούς βοστρυχούς. Επί
 πάσι δ' επαινώ τόν Σολομώντα υπερυψόντα εις
 τή πρόσωπον τής υπ' αυτού σκουμαζομένης γυ-
 ναικός κόμην μελανήν ως πτέρυγα κόρακος.

Δύνανται να υπάρξωσι τριχες της κεφαλής

ωραιόταται ξανθαι, κασταναι, μελαναι, και ακόμη
 έρυθραι, χωρίς να διηλιθώσωμεν περί των χελίων
 χρωματισμών μεταξύ των κλασικών τούτων
 χρωμάτων. Δύνανται να ήνε ωραιόταται αι τής
 κεφαλής τριχες είτε είνε ούλαι ή λείαι, βοστρυ-
 χώδεις ή μη. Αρκεί μόνον να ήνε έρθονοί, να
 μη ήνε πολύ σκληραι, να ήνε εύκαμπτοί και
 ελαστικοί, και πρό πάντων να μένωσι μέγρι
 του εσχατου γήρατος εις την τιμητικην θέσιν
 των, γινόμεναι λευκαί όλιγον κατ' όλιγον και
 μόνον μετά τή τεσσαρακοστήν έτος, τή μοιραίον
 εκείνο έτος μεθ' ο δέον να υπομεινωμέν την φα-
 λακρότητα και πολλας άλλας δυσμορφίας.

Ο άνήρ κόπτει τας τρίχας της κεφαλής του ως
 επί τή πλείστον εις τρόπον ώστε να μη ένοχλώσιν
 αυτόν εις την δραστηρίαν και αγωνιάδη ζωήν του.
 Άλλοτε κόπτει αυτές κατ' τας απαιτήσεις του
 σύμμου. Κεχλόν είνε η αποκοπή αυτή να γίνεται
 πάντοτε κατ' τας θερμοτέρας ήμέρας ή ώρας
 του έτους, ή όταν αισθανώμεθα έαυτοίς ευκατοιῦ-
 τας και εν πλήρει υγεία. Πολλοί υποκείμενοι εις
 ήμικρανίας ή εις άλλας νευραλγίας, προκαλοῦσι
 σπουδαίας πρόσβολας εν των παθήσεων τούτων,
 άπροσέκτως κειρόντες την κεφαλήν εν ήμέραις
 ύγρας ή ψυχραις.

Επίσης δεν συμφέρει να κόπωνται αι τριχες
 της κεφαλής μετά άφθονον γέυμα, ούτε να ξυρι-
 ζωνται αυτά διά μιας, όταν συνήθως φέρονται
 πολύ μακρά. Ο Ροβέρυ έσημείωσε πολλας πε-
 ριπτώσεις ένοχλήσεων εν τω γαλλικω στρατώ,
 όταν οι στρατιώται έπρεπον άνευ άναβολής να
 περικόψωσι τόν μέγαν όπισθιον πλόκαμον, και να
 κτανισθώσι κατ' τόν συρμόν τόν καλούμενον τού
 Πίρου.

Αι εκ τού προχειρού άτακτοί και υπερβολικοί
 άποκοπαι των τριχών της κεφαλής ερεθίζουσι
 και υπερβολήν τή δέρμα, και δύναται εκ τούτου
 να προκύψη πυρετός επικίνδυνος εις τή παλιν έστύ-
 νασιν ή εκ σπουδαίας νόσου αναβληθούσης πρό-
 σωπα. Εις τούς άρρώστους ανάγκη να χρίωμεν
 την κόμην συχνάκις και να διαλύωμεν αυτήν εις
 πολλούς μικρούς πλόκαμους, όπως προλάβωμεν
 την εκτρέχυσιν των τριχών, ήτις θά καθίστα
 αναπόδραστον κατόπιν την έντελή άποκόπην
 αυτών.

Εις πολλας χώρας επικρατεί εισέτι η πρό-
 ληψις, ότι άποκοπόμενοι από καιρού εις καιρόν
 των τριχών της κεφαλής των κορασιδών και
 των νεανίδων, γίνονται αυτάι μακρότεραι, ένώ
 απ' εναντίας διά του τρόπου τούτου συμβαίνει αι
 τριχες να μη άνακτώσι πλέον τή μήκος, τή όποιον
 θά είχαν φυσικάς. Αι ωραιότεραι κόμαι είνε αι
 άρχικαι. Ο Casenave παρετήρησεν επί του προ-
 κειμένου γεγονός λίαν ενδιαφέρον, τή όπιον
 καταδεικνύει την βλγήθειαν ταύτην. Ούτος έψώ-
 ρισε τρεις αδελφάς, επίσης ευμόρφους, ξανθάς,

έγούσας δε δασείαν κόμην. Εις δύο εξ αυτών
 αι κόμαι άπεκόπησαν κατ' τή δεύτερον στάδιον
 τής παιδικής ήλικίας. Τής τρίτης την κεφαλήν
 ουδέποτε έπισκέφθη η ψαλλίς. Και όμως είχε
 λαμπράν κόμην, ήτις διέφερε τής των δύο άλλων
 αδελφών μόνον κατ' τούτο, ότι ήτο ωραιότερα.
 Και τή όντι τινές των τριχών αυτής είχαν
 μήκος μέτρου 1, 62, λέγω μέτρου ενός και
 εξήκοντα δύο δεκατομέτρων. Όταν εις τας
 νεανίδας θέλωμεν να διορθώσωμεν τας άκρας των
 τριχών, ανάγκη να περικόπτωμεν αυτές μόνον
 κατ' όλιγα ύπεκατόμετρα.

Η εύκαμπσις, ή ελαστικότητα, ή λαμπρότης των
 κομών, είνε πλεονεκτήματα φυσικά σχεδόν πάν-
 τοτε εν άρμονία διατελούντα προς την ιδιουργα-
 σίαν και προς την κατάστασιν τής υγείας εκά-
 στου, αλλά και η τέχνη δύναται να επέμβη εις
 τούτο και να δώση την γνώμην της.

Τινές έχουσι πολύ ξηράς τας τρίχας, άλλινες
 βιαζόμεναι υπό των κενίων θραύονται εύκόλως,
 και αι άκραι αυτών διχοτομούνται. Εις τιαύ-
 την περίπτωσιν άλλοίμονον εις την πολμηράν
 ψαλλίδα, ήτις θα θελήση να θεραπεύση τή κακόν
 άποκόπτουσα τόν άρρώστον. Αι νέαι άκραι θα
 διχοτομηθώσιν αύθις και επ' άπειρον, εάν αι ψαλ-
 λίδες θελήσωσι να επαναλάβωσι τήν έφοδόν.

Άλλοτε η ξηρασι των κομών επιπλέκεται
 μετ' άλλου φαινομένου έτι όχληροτέρου, τή όποι-
 ον είνε η πτώσις μικρών λεπτών και άλευροειδών
 λεπίδων, φυκταινουσών τή φορέματα και όλα τή
 πράγματα.

Άλλά τή χειρόστον είνε τή κακόν εκείνο, τή
 όποιον οι μιν ιατροί άποκαλοῦσιν σμιγγόρροϊαν
 ξηράν (seborrhea sicca) ή σμιγγόρροϊαν λε-
 πιδατώη (seborrhea squamosa), συνώνυμον
 τού desquium capillorum, την κοινώς καλου-
 μένην πτώσιν των τριχών. Εις τή παιδία τή φαι-
 νόμον τούτο δύναται να ήνε φυσικόν, ή δύναται
 να ήνε τή προίον ακαθαρσίας τινός, άλλ' εις τούς
 ενήλικας είνε άλλο τι σπουδαίωτερον και απαιτεί
 θεραπείαν.

Εάν θέλετε λοιπόν να θεραπεύητε, ανάγκη
 να πλύνετε προηγουμένως καλώς την κεφαλήν με
 ύδωρ άπλοῦν, ή με οινόπνευμα πολύ άραιόν, ή
 με σαπωνούχον ύδωρ, ώστε ν' αφαιρέσητε την
 λιπαράν ούσιαν τήν προσκεκολλημένην επ' αυτής,
 έπειτα δε ν' άλειψητε αυτήν διά μιας των υγιει-
 νών εκείνων άλοιφών, των όποιων θα σας δώσω
 κατωτέρω την συνταγήν. Εάν δε μετά την πλύ-
 σιν και έάλειψιν, αισθανέσθε εις την κεφαλήν
 κνισμόν τινα ή αισθησίον τινα θερμότητος δυσά-
 ρεστον, τότε επιθέσατε επ' αυτής διά ψήκτρας
 τή εξής μίγμα:

- Φανκενός έλαίου..... Γραμ. 0,55
- Γλυκερίνης.....
- Άκροβλ.....
- Υδατος άπεσταγμένου ή.....
- υδατος της λαβανίδος.....

Επαναλάβετε ταῦτα καθ' εκάστην, μέχρις
 οὔ παύουσιν ο κνισμός, αι λιπαραι εκρύσεις και
 η πτώσις των τριχών.

Άλλοτε η πτώσις τής πιτυρίδος δεν προκύ-
πτει εκ λιπαράς εκρύσεως, άλλ' εκ μικρών λεπι-
διών τής επιδερμίδος. Έχετε δηλαδή άλλο
κακόν, τή όποιον έχει άλλον όρον (οι ιατροί είνε
τόσον σοφοί εις την δημιουργίαν όρων), έχετε την
καλουμένην πιτυρίασιν, λατινιστί pityriasis
capillitii. Εν τούτῳ περιπτώσει εάν εισθε άρ-
χαιολόγος, παρηγορηθήτε αναλογίζόμενος, ότι και
οι άρχαιοί είχαν την άρρωστίαν ταύτην, έθυμη-
ήθητε δε ότι έψαλλεν αυτήν ο ποιητής Σερανός:
Cum caput immanis raxum porriginis nigriti.

Άλλ' αν δεν εισθε άρχαιολόγος, άλλ' εισθε
φιλόσοφος, σκεψητε ότι τή κακόν τούτο είνε συ-
χνάκις λίαν επίμονον και ότι χρήζει υπομονής.
Εάν όμως δεν εισθε ούτε άρχαιολόγος, ούτε φι-
λόσοφος, τότε δρασιθήτε, λούεσθε διά γενικών
πιτυρούχων λουτρών, και πλύνετε πρώϊαν και έ-
σπέραν την κεφαλήν διά τής εξής διαλύσεως:

- Βόρικοι..... Γραμ. 4
 - Υδατος άπεσταγμένου..... 500
- Και εάν αι πλύσεις αυτές δεν επρκραῦσιν, ποι-
ήσατε χρῆσιν τής εξής άλοιφής:
- Άφρικανού κέρας..... Γραμ. 2
 - Άλοιφής του Γαληνού..... 30

Η επάλειψις γίνεται άφ' εσπέρας, και την
πρωϊαν καθαρίζεται η κεφαλή διά ψυχρού άπο-
βράσματος πιτυρού η δι' έγγύματος άνθων ά-
κταίας.

Εάν δε και αι επάλειψεις και αι πλύσεις αυ-
ται της κεφαλής δεν επαρκέσωσι, τότε καλέσατε
τόν ιατρόν, διότι δεν θέλω να κατάσχω δι' ενός
άλμυραχίου την θέσιν τής τηθενοφόρου και σο-
βαράς Σχολής.

Δύναται να συμβή ώστε και χωρίς να έχετε
λιπαράς εκρύσεις ή πιτυρίασιν, να έχητε τας
τριχας της κεφαλής πολύ ξηράς και έπομένως
άπειθείς εις τή κτένιον. Τότε αλείψατε την κε-
φαλήν με έλαιον εξ άμυγδάλων γλυκών, τή όποι-
ον είνε τή άπλούστατον εκ των κοσμητικών της
κεφαλής, όσα δύναμεθα να έπινοήσωμεν. Εάν
δεν σας άρέσκωσι τή απλή πράγματα (και εδώ
άποτεινόμενι προς τας κόρας της Έβας), εάν
ταύτοχρόνως θέλετε να καταστήσετε εύκαμπτο-
τέραν την κόμην, ν' αλείψατε και να μυρωσάτε
αυτήν, τότε ποιήσατε χρῆσιν του ενός ή του έτέ-
ρου των εξής μύρων:

- Αίψας κήτους..... Γραμ. 20
 - Άμυγδαλελαίου γλυκέος..... 30
- Παρσκευασμένου οστεομελούς του βοός..... Γραμ. 30
- Άμυγδαλελαίου πιτυρού..... 10
- Και εις τή εν και εις τή έτερον προσθέσατε
μυρωδικήν τινα ούσιαν κατ' άβούλησιν, ως ήθελεν

αίτη συγγραφεὺς ἀγαθὴν τὴν μαγειρικὴν. Διάφορα μύρα κατέστησαν πολύφημα ὑπὸ ἐπιφανῶν κομμωτῶν καὶ ὑπὸ λαμπρῶν ἀγγελῶν, ἀλλ' ὁ ὑγιεινολόγος προτιμᾷ τὰ ἐπόμενα:

Παρασκευασμένου βοείου δαστομυελῶ	Γραμ.	60
Παρασκευασμένου λίπους μέσχου	"	90
Βελιάμου τῆς Περουθίας	"	4
Βανίλης	"	2
Καρυλαίου	"	8

ΜΥΡΟΝ ΦΙΛΟΚΟΜΟΝ

Ἐκχυλίσματος Κίνας	Γραμ.	2
Ἀμυγδαλαίου γλυκέος	"	8
Βοείου δαστομυελῶ	"	24
Πηκτικού ἐλαίου κίτρου	"	6
Βελιάμου τῆς Περουθίας	"	20

ΕΛΑΙΟΝ ΦΙΛΟΚΟΜΟΝ

Βοείου δαστομυελῶ	} ἐξ ἐλάτου	Γραμ.	6
Ἀμυγδαλαίου γλυκέος			
Καρυλαίου			

ΕΛΑΙΟΝ ἈΡΧΑΙΟΝ

Βοείου λίπους	Γραμ.	500
Βάμματος ἡλέκτρου	"	0,5
Πηκτικού ἐλαίου κίτρου	"	2,4

ΚΕΛΕΒΕΙΟΝ ΕΛΑΙΟΝ

Ἐλαίου ἐξ ἐλαίας	Γραμ.	1,000
Κιννάμου	"	30
Σανδάλου κίτρου	"	45
Πηκτικού ἐλαίου πορτοκαλέας	"	4

Τὸ περιφημον, τὸ ὑπέροχον εἶλαιον Μακασάρ, τὸ ὁποῖον ἐπλούτισε τόσους κομμωτὰς, σὰς παρουσιάζεται ἐδῶ ἐν ὅλῃ τῇ γυμνότητι του.

Ἐλαίου helimèthe	Γραμ.	90
Λίπους χηνῶ	"	30
Σφύρακας	"	8
Βουτύρου κατὰου	"	8
Λίπους ὄσφ.	"	8
Ἀνθούρου	"	4
Πηκτικού ἐλαίου θύμου	"	8
Πηκτικού ἐλαίου ῥόδων	"	1,05
Βελιάμου τῆς Περουθίας	"	0,5

Αἱ κορίαι μεταχειρίζονται συχνά, ὅπως σταματῶσι τὰς φευγούσας τρίχας τῆς κεφαλῆς ἢ ὅπως κάμπτωσιν αὐτὰς εἰς πολυμερᾶ ἀρχιτεκτονικὰ σχήματα, ἀλοιφὴν τινὰ καλουμένην *bain-dolima*, ἢ τὴς ὀνομάσθη καὶ *fixateur, eliphytique*, κτλ. Ἐἶνε αὕτη κομμωτικὸς μίγμα τραγακάνθης μὲ ὀλίγον εἰνὸπνευμα καὶ ῥοδόδερον.

Τὸ καθαρὸν καὶ κωπὸν κίμνον εἶλαιον (ρίζα *indarion*) εἶνε καὶ αὐτὸ ἀριστον κοσμητικὸν τῶν τριχῶν, εἶδον δὲ δασυτάτας κόμης Ἰνδῶν καὶ εὐρωπαϊῶν κροαῶν, οἵτινες μεταχειρίζοντο τοῦτο συνεχῶς. Πλὴν δε προσέχωμεν, ὅτι καὶ ἐνταῦθα δεόν ν' ἀποδώσωμεν τὰ τοῦ Καίσαρος

τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Διότι πλέον ἢ τὸ κίμνον εἶλαιον παραγωγικὴ αἰτία τῶν λαμπρῶν ἐκείνων κομμῶν εἶνε ἡ φυλλή, τὸ κλίμα καὶ ποιεῖλοι ἄλλοι ὄροι.

Ἄλλως οἰουμένητε ἂν ἦνε τὸ μύρον τὸ ὁποῖον μεταχειρίζεσθε, προσέχετε νὰ ἦνε κωπὸν διότι αἱ ταγγαὶ λιπαραὶ οὐσίαι εἶνε χεῖριστα κοσμητικὰ διερεθίζοντα τὴν ἐπιδερμίδα καὶ τὴν τρίχα.

Ἐνθυμηθῆτε δὲ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ πλύνετε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, διότι λερόνεται ὑπὸ κωπορτοῦ ὡς τὰ ἐπιπλα ὑμῶν, καὶ ῥυπαίνονται ὑπὸ λιπαρῶν οὐσιῶν περισσότερον ἢ τὰ ἐπιπλα ὑμῶν. Πᾶσα γυνὴ ἔπρεπε τοῦλάχιστον ἀπαξ τοῦ ἔτους, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θέρους, νὰ πλύνῃ μεθ' ὑπομονῆς τὴν κόμην μετὰ σαπωνούχου ὕδατος ἢ ἐπι κάλλιον μὲ θερμὸν ἀπόβρασμα μαλάχης.

Καὶ σεῖς, ὦ θυγατέρες τῆς Εὔρας, ἀναλογισθῆτε τὸν ἐξευτελισμὸν τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἐξ ἀγάπης πρὸς ὑμᾶς πάσχω τὴν στιγμὴν ταύτην, καταβιάζων τὸν ὑπερήφανον κάλαμόν μου εἰς τὸ ταπεινὸν ἔργον τοῦ κομμωτοῦ. Αὕτη εἶνε θυσία ὑπερβολικὴ, τὴν ἵπκων δὲν θὰ ἐκαμνον οὔτε χάριν ὄλου τοῦ ἐπιγείου χυσιῶ, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ ἰσχυροῦ φύλου, πλὴν καρτερικῶς ὑποβάλλομαι εἰς αὐτὴν διὰ τὴν μεγίστην λατρίαν μου πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς τὰς ὑμετέρας ὠραιότητας κόμης. Ὅταν δὲ εἰς τὰ ἀλμυράχια μου πραγματευθῶ περὶ ὑγιεινῆς τῆς ψυχῆς καὶ περὶ ὑγιεινῆς τοῦ ἔρωτος, τότε θέλω προσπαθῆσαι νὰ ἐκδικηθῶ ἀρκούντως διὰ τὰς ταπεινώσεις ταύτας, τὰς ὁποίας ὑφίσταμαι καὶ ὑπομένω ἐν σιωπῇ δι' ἀγάπην σας. Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον.

Αἱ τρίχας τῆς κεφαλῆς λιπαίνονται ἐνίοτε ἐξ ὑπερβολικῆς λιπαρῆς ἐκρῦσεως τῆς κεφαλῆς, καὶ τότε ἀφήσατε τὰ μύρα καὶ τὰ εἶλαια, καὶ ἀπ' ἐναντίας ἐπιβίβετε ἐκάστην ἑσπέραν ἐπὶ τῆς κόμης κόνιν ἀμυλώδη, τὴν δὲ πρωΐαν καθαρῖζετε αὐτὴν καλῶς διὰ ψήκτρας. Δύνασθε νὰ μεταχειρισθῆτε καὶ τὴν διάλυσιν τοῦ βόρακος, τῆς ὁποίας ἀνωτέρω σας ἔδωσα τὴν συνταγὴν.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- Ἐν τῷ στρατῶν.
- Ὁ ἐπιλοχίας πρὸς στρατιωτὴν:
- Ἐσὺ, Δημήτριε, πῶς ἀφύεις τῆς μπαλασκάης σου καὶ τὰ πετριά σου εἰς τέτοιαν κατάστασιν;
- Κύριε ἐπιλοχία, τὰ ἔτριφα δυνατὰ μὲ τὴν μπαγιὰ, ἀλλὰ δὲν γαλλίζου καλλίτερα.
- Τότε θὰ πῆ πῶς ἔχεις κακὴ μπαγιὰ.
- Μήπως εἶμι ἐγὼ μέρα, κύρ ἐπιλοχία;
- Τότε νὰ μπαγῆς λοιπὸν μέσα γὰρ δύο ἡμέραις!

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ἀνδρέου Κορομηλά 1885 — Β', 996.